



Աջակցություն Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայությանը
թվինինգ ծրագրի միջոցով

AM09/ENP-PCA/TP/04

Առաքելության գեկույց

Բաղադրիչ Ա՝ Որակի կառավարում

Գործունեություն Ա.6

Ներդրման վերանայում

Ծրագրի մասնակիցներ՝

Լարս Տիգենսեն, Դանիայի վիճակագրություն
Հիլկա Վիհավայնեն, Ֆինլանդիայի վիճակագրություն
Կաի Լորենց, Գերմանիայի վիճակագրություն

Հայաստան, 2012 թ. դեկտեմբերի 14

Վերջնական Տարբերակ



Հայաստանի
Հանրապետության
Ազգային վիճակագրական
ծառայություն



Գերմանիայի
վիճակագրություն



Ֆինլանդիայի
վիճակագրություն



Դանիայի
վիճակագրություն

Հեղինակի կոնտակտային տվյալներ

Կաի Լորենց
Գերմանիայի վիճակագրություն
Gustav-Stresemann-Ring 11
DE-65189 Wiesbaden
Գերմանիա
kai.lorentz@destatis.de

Լարս Տիգենսեն
Դանիայի վիճակագրություն
Sejroegade 11
DK-2100 Copenhagen Ø
Դանիա
Հեռ.՝ +45 3917 3941
lth@dst.dk

Հիլկա Վիհավայնեն
Ֆինլանդիայի վիճակագրություն
Box 7
FIN-00022 Statistics Finland
Ֆինլանդիա
Tel. +358 (9) 1734 3495
hilkka.vihavainen@stat.fi

Բովանդակություն

1.	Ընդհանուր մեկնաբանություններ	4
2.	Գնահատում և արդյունքներ	4
3.	Եզրակացություններ և առաջարկներ	6
3.1	Եզրակացություններ	6
	Որակի հոչակագրեր	6
	Գաղափարների և դասակարգման տվյալների բազա	6
	Մատչելի տվյալների բազա՝ ARMSTATBANK	6
	Սկզբնական տվյալների որակի ապահովում	6
	Ստանդարտ սխալի գնահատում	7
	Համագործակցությունը շահառուների հետ	7
	Նոր աշխատանքային մշակույթ	7
3.2	Առաջարկություններ	8
3.2.1	Ընտրանքի հարցերին առնչվող առաջարկություններ	8
	SS լուծումներ ստրատայում ընտրանքի չափսի բաշխման և ընտրանքի ընտրության համար	8
	Հաշվետվության չներկայացման խնդիրները	9
	ՀՀ ԱՎԾ-ում ընտրանքի հարցերի փորձագիտական խումբ	9
3.2.2	Առաջարկություններ տվյալների բազայի և որակի հոչակագրերի արդիականացման համար	10
	Հավելված 1 Տեխնիկական առաջադրանք	13
	Հավելված 2 Առաքելության ծրագիր	15
	Հավելված 3 Հանդիպումներ անձանց հետ	17
	Հավելված 4 Ազգային հաշիվների և սկզբնական վիճակագրության վերանայումներ (Power Point ձևաչափով շնորհանդես)	18

Հապավումների ցանկ

ՄԱԽ	Մեթոդաբանության աշխատանքային խումբ
ԱՎԳ	Ազգային վիճակագրական գրասենյակ
ՀՀ ԱՎԾ	ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն
ՈԱԽ	Որակի աշխատանքային խումբ
SDDS (SSՀՄ)	ԱՄՀ-ի տվյալների տարածման հատուկ ստանդարտ

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ

Սույն զեկույցը նախապատրաստվել է որպես ՀՀ ԱՎԾ –ում իրականացված առաքելության արդյունք: Գործունեության նպատակն էր գնահատել գործընթացները, գործունեությունը, ինչպես նաև նախագծի արդյունքները: Ավելին, ներկայացվեցին ՀՀ ԱՎԾ-ում որակին առնչվող հետագա զարգացման աշխատանքների համար համապատասխան առաջարկություններ:

Գործունեության առաջադրանքներն էին՝

- Նախագծի ընթացքում պլանավորման և աշխատանքների գործընթացների գնահատում;
- Ձեռք բերված արդյունքների և տարբեր նախաձեռնությունների ընթացիկ կարգավիճակի գնահատում՝
 - PC Axis / PX Web և էլեկտրոնային տարածում
 - Որակի հոչակագրեր՝ ներառյալ ՀՀ ԱՎԾ-ի որակի աշխատանքային խմբի գործունեությունը
 - Տարածման գործընթացում թեմատիկ կառուցվածքի օգտագործում
 - Որակի մեթատվյալների տեղեկատվական բազա և գաղափարների տվյալների բազա
 - Ընտրանքի խնդիրներ՝ ներառյալ ՀՀ ԱՎԾ-ի մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի գործունեությունը
 - Վիճակագրական նպատակների համար վարչական աղբյուրների ավելի լայն օգտագործում
 - Կազմակերպչական խնդիրներ
- Հաջորդական պլան՝ արդյունքների կայունության զարգացման և պահպանման համար

Փորձագետները ցանկանում է շնորհակալություն հայտնել բոլոր պաշտոնյաներին և անհատներին օժանդակության և տրամադրված արժեքավոր տեղեկատվության համար, ինչը ստացվել է Հայաստանում գտնվելու ընթացքում, և նպաստել աշխատանքի ընթացքի դյուրինացմանը:

Զեկույցի մեջ ներկայացված հայացքները և դիտարկումները պատկանում են նշված փորձագետներին և դրանց համապատասխանությունը Դանիայի վիճակագրությանը, Ֆինլանդիայի վիճակագրությանը և Գերմանիայի վիճակագրությանը պարտադիր չէ:

2. Գնահատում և արդյունքներ

Բաղադրիչի ձեռք բերված արդյունքների գնահատան համար իրականացվել են հետևյալ գործունեությունները՝

- Կազմակերպվեցին մի քանի հանդիպումներ ԹՄԽ-ի և ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի հետ, որոնք նվիրված էին բաղադրիչ Ա-ի շրջանակում գործունեությունների գնահատմանը և շաբաթվա ծրագրի համաձայնեցմանը:
- Հանդիպում Որակի աշխատանքային խմբի (ՈԱԽ) և մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի հետ՝ որակի հոչակագրերի կարգավիճակի քննարկման նպատակով:

- Հանդիպումներ SS վարչության ղեկավարի և տարածման բաժնի պետի հետ՝ ArmStatBank-ի քննարկման նպատակով:
- Հանդիպում ներքին աուդիտորի հետ ՀՀ ԱՎԾ-ի ռիսկերի կառավարման քննարկման համար:
- Մի քանի հանդիպումներ ընտրանքի փորձագետների հետ՝ ՀՀ ԱՎԾ-ում ընտրանքի սխալների հաշվարկման և ընտրանքի գործընթացների բարելավման նպատակով:
- Ընտրանքային հետազոտությունների համար ստանդարտ սխալի գնահատման աշխատանքների հետևում և գնահատում՝ 2012 թ. սեպտեմբերին ընտրանքի փորձագետի առաքելությունից հետո: Վիճակագրության որակի կառավարման համատեքստում ընտրանքային հետազոտությունների ստանդարտ սխալների չափման կարևորության ներկայացումը, մասնավորապես որակի հոչակագրերի համատեքստում:
- ՀՀ ԱՎԾ-ում մշակված SS լուծումների փորձարկում ստրատային և ընտրանքի ընտրությանը ընտրանքի չափի բաշխման համար՝ ներկայացնելով առաջընթացները ծրագրային ապահովման հետագա զարգացման համար
- Իմպուտացիաների հիմնական գաղափարների ներկայացում՝ որպես լուծում պատասխանների չստացման դեպքում:
- Ընտրանքի օգտագործումը ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածության նվազեցման համատեքստում՝ օր՝ վարչական տվյալների օգտագործումը որպես տեղեկատվական աղբյուր կալիբրացիայի գնահատման մեթոդների համար:
- Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայության կազմակերպչական կառուցվածքի քննարկում՝ մասնավորապես ընտրանքի փորձագիտական խմբի անրաժեշտության համատեքստում:
- Հանդիպում ՇԵ բաղադրիչի ղեկավարի հետ՝ ամփոփում, արդյունքների և նախագծից հետագա աշխատանքների համար առաջարկությունների ներկայացում: Հետագա զարգացումների համաձայնեցում:

3. Եզրակացություններ և առաջարկներ

3.1. Եզրակացություններ

Որակի հոչակագրեր

Որակի հոչակագրերի աշխատանքները համակարգում է վիճակագրական պետական խորհրդի կողմից նշանակված կառավարող խումբը և մեթոդաբանության պատասխանատուն՝ Լիլիթ Պետրոսյանը: Բոլոր 134 որակի հոչակագրերը նախապատրաստվել և տեղադրվել են ՀՀ ԱՎԾ-ի կայք էջում: Մոտ 50 որակի հոչակագրեր արդեն թարգմանվել են անգլերեն լեզվով և նույնպես տեղակայվել կայք էջում: Խումբը նաև մշակել է ընթացակարգ որակի հոչակագրերի արդիականացման համար: Արդիականացումները արդեն իրականացվում են: Նկարագիրը բարելավելու համար՝ մասնավորապես ընտրանքի համատեքստում ներառվում է ընտրանքի սխալի հաշվարկման մասին տեղեկատվությունը:

Գաղափարների և դասակարգման տվյալների բազա

Գաղափարների (տերմինաբանական բառարան) տվյալների բազան գտնվում է մշակման փուլում: Հիմնական դասակարգումները ներկայացված են կայք էջում:

Մատչելի տվյալների բազա՝ ArmStatBank

2012 թ. սեպտեմբերին ներդրվեց մատչելի տվյալների բազա ՀՀ ԱՎԾ-ի կայք էջում: Տես հղումը՝ <http://www.armstat.am/en/>. Այս համատեքստում ՀՀ ԱՎԾ-ն ներկայացրեց նոր թեմատիկ կառուցվածք՝ վիճակագրության ներկայացման համար վիճակագրական դոմեյններին համաձայն: Ներկայումս տվյալների բազան ներառում է 35 լայնածավալ աղյուսակներ և մինչև 2012 թ. ավարտը այն կպարունակի 50 աղյուսակ: Տվյալների բանկը նաև պարունակում է գծապատկերներ: Ի լրումն, 2013 թ. ամռանը տվյալների բանկը կունենա տեղեկատվությունը քարտեզների միջոցով ներկայացնելու հնարավորություն: Սպառողները դրական արձագանքեցին և ՀՀ ԱՎԾ-ն իրենց տեղեկացրեց, որ ապագայում ArmStatBank կհանդիսանա սկզբնական աղբյուր տարբեր հրապարակումների համար, և այլ արտադրանքները կմշակվեն հիմնվելով տվյալների բանկի տեղեկատվության վրա:

Սկզբնական տվյալների որակի ապահովում

ՀՀ ԱՎԾ-ն խոշոր քայլեր է ձեռնարկել նախագծի իրականացման ընթացքում վիճակագրության կազմման համար ավելի լայն վարչական տվյալների օգտագործման համար: 2012 թ. ընթացքում փոփոխություններ իրականացվեցին ութ հաշվետվական ձևերում, քանի որ ՀՀ ԱՎԾ կարող է ստանալ անհրաժեշտ փոփոխականները անմիջապես պետական եկամուտների կոմիտեի տեղեկատվական ֆայլերից, և երկու հաշվետվական ձևեր չեղյալ համարվեցին: Համապատասխանաբար, նվազեց կազմակերպությունների ծանրաբեռնվածությունը և որոշ չափով բարելավեց տվյալների ծածկույթը: Ավելին, փորձագետները տեղեկացան, որ ՀՀ ԱՎԾ-ի կենտրոնական գրասենյակը տեղեկատվության մեծ մասը ստանում է մարզային գործակալություններից և այլ վարչական մարմիններից միկրո մակարդակի վրա, ինչը հնարավորություն է տալիս զգալիորեն վերահսկել հիմնական տվյալների որակը: Իմպուտացիայի և խմբագրման ընթացակարգերը նույնպես հնարավոր է իրականացնել միկրո մակարդակի վրա և ոչ միայն մակրո մակարդակի վրա, ինչը իրականացվում էր նախկինում: Մինչդեռ, անհրաժեշտ է բարելավել հիմնական տվյալների որակի ապահովումը:

Ստանդարտ սխալի գնահատում

Այցելության ընթացքում առաքելության այլ առաջադրանքն էր ընտրանքային հետազոտությունների համար ստանդարտ սխալի գնահատման 2012 թ. սեպտեմբերին իրականացված այցելությունից հետո աշխատանքների ընթացքի հետևումը և գնահատումը: Առաքելության ընթացքում ներկայացվեց վիճակագրության որակի կառավարման համար ընտրանքային հետազոտությունների արդյունքների համար ստանդարտ սխալի գնահատման անհրաժեշտությունը՝ մասնավորապես որակի հոչակագրերի համատեքստում:

2012 թ. սեպտեմբերին ՀՀ ԱՎԾ-ի աշխատակիցներին (մասնավորապես մեթոդաբանության աշխատանքային խմբին) ներկայացվեց ընտրանքային հետազոտությունների ստանդարտ սխալի գնահատման *R*-ծրագրային ապահովումը և փաթեթային „հետազոտության” օգտագործումը: Միևնույն ժամանակ, աշխատանքային խմբի անդամները ավելի լավ ծանոթացան ծրագրային ապահովման հետ: Որպես առաջին քայլ ներդրվեց օգտվողի գրաֆիկական ինտերֆեյս՝ օգտվողների համար մատչելիության ապահովման համար:

ՀՀ ԱՎԾ-ի աշխատակիցներին կրկին անգամ ներկայացվեց որակի կառավարման համատեքստում ստանդարտ սխալի գնահատման կարևորությունը՝ մասնավորապես որակի հոչակագրերում ստանդարտ սխալի մասին տեղեկատվության ներկայացումը:

Համաձայնություն ձեռք բերվեց, որ այսուհետև յուրաքանչյուր ընտրանքային հետազոտության համար կհաշվարկվի ստանդարտ սխալը հիմնական արդյունքների համար և կներկայացվի համապատասխան որակի հոչակագրերում: Այս համատեքստում, սա փորձագետի հիմնական առաջարկությունն էր:

Ի լրումն, քննարկվեց յուրաքանչյուր հետազոտության (համատարած, կամ ընտրանքային) պատասխանների չստացման գործակցի հաշվարկման անհրաժեշտությունը: Առաջարկվում է, որակի հոչակագրերում ներկայացնել պատասխանների չստացման գործակիցը:

Համագործակցությունը շահառուների հետ

Ցանկացած երկրում ազգային վիճակագրական ծառայության հիմնական շահառուները վարչական մարմիններն են: Նախագծի ընթացքում կազմակերպվեցին մի քանի սեմինարներ մի քանի վարչական մարմինների մասնակցությամբ, ինչը նպաստեց ՀՀ ԱՎԾ-ի և համապատասխան վարչական մարմինների համագործակցության բարելավմանը: ՀՀ ԱՎԾ-ի և Պետական եկամուտների կոմիտեի միջև ստորագրվեց համաձայնագիր վիճակագրության արտադրության համար հարկային տվյալների օգտագործման մասին:

Համաձայնություն ձեռք բերվեց, որ ՀՀ ԱՎԾ-ն կլինի հիմնական գործընկերը կառավարության նախագծում, որի շրջանակում կներդրվի կազմակերպությունների կողմից տարբեր գերատեսչություններին էլեկտրոնային եղանակով հաշվետվության ներկայացումը: Նախագիծը ՀՀ կառավարության էլ-կառավարության ծրագիրն է, որը ներդրվել է ԵՄ նոր ԹՎինինգ նախագծի շրջանակում:

Նոր աշխատանքային մշակույթ

Նախագծի իրականացման ընթացքում, կարելի է ասել, որ ՀՀ ԱՎԾ-ում ներդրվեց նոր աշխատանքային մշակույթ: Այն առնչվում է վիճակագրության արտադրության

գործընթացում շարունակական բարելավումների անհրաժեշտության հետ: Դա հիմնական գործոններից մեկն էր, ինչը նպաստեց ամբողջ թվինինգ նախագծի արդյունավետ ընթացքին:

3.2. Առաջարկություններ

3.2.1 Ընտրանքի հարցերին առնչվող առաջարկություններ

SS լուծումներ ստրատայում ընտրանքի չափսի բաշխման և ընտրանքի ընտրության համար

Պրն. Լ. Հարությունյանը (մեթոդաբանության խմբի ղեկավարը) ներկայացրեց իր կողմից մշակված ծրագիրը ստրատայի ընտրանքի չափսերի հաշվարկման համար համամասնության և Neyman-Tschuprow բաշխման համաձայն: Այս ծրագրային ապահովումը նաև հաշվարկում է բաշխման փոփոխականի ակնկալվող ընտրանքային սխալները:

Ի լրումն, ծրագրային ապահովումը կազմում է ընտրանք նշված տվյալների շրջանակում ստրատայի ընտրանքային չափերին համաձայն:

Ծրագրային ապահովումը նախատեսված է ՀՀ ԱՎԾ-ի աշխատակիցների օգտագործման համար իրենց աշխատանքների կապված ընտրանքի պլանավորման զարգացումների և ընտրանքի կազմման դյուրացման համար, ինչը մինչ օրս իրականացվել է „ձեռքով” ` Excel ծրագրի օգտագործմամբ: Այսպիսով, սա խիստ կարևոր գործնական անհրաժեշտություն է ՀՀ ԱՎԾ-ում ընտրանքի իրականացման համար:

Այն նաև պարունակում է ընտրանքի գործառույթներ, որոնք անհրաժեշտ են նախքան ընտրանքի պլանի մշակումը, ինչպիսիք են ` ստրատայի կազմում տվյալի շրջանակում տրված փոփոխականների կոմբինացիայի համաձայն:

Լ. Հարությունյանի կողմից կատարվել է գերազանց աշխատանք , որը կօժանդակի ՀՀ ԱՎԾ-ում ապագայում բարելավել մշակված ընտրանքի պլանավորման որակը:

Ծրագրային ապահովման հետագա զարգացման համար ներկայացվեցին մի քանի առաջարկություններ`

- Անհրաժեշտ է հնարավոր դարձնել ստրատայի ընտրանքի չափսի որոշումը երկու փուլի բաշխման մոտեցմամբ օրինակ` առաջին փուլում ունենալ համամասնական բաշխում շերտավորման հիերարխիկ մակարդակով (օր` մարզային, կամ NACE) և Neyman-Tschuprow մոտեցմամբ` որպես շերտավորման հիերարխիկ մակարդակի երկրորդ փուլ ( օր` չափային խմբեր). Սրա համար կպահանջվի մի քանի ուրվագծերի կազմում հիերարխիկ մակարդակով:
- Ծրագրային ապահովումը պետք է հնարավորություն ունենա հաշվարկելու անհրաժեշտ ընտրանքի չափսը ակնկալվող ստանդարտ սխալի դաշտերը լրացնելու համար:
- Ընտրանքի չափսի բաշխումը կատարելուց հետո, անհրաժեշտ է հնարավոր դարձնել ստանդարտ սխալի գնահատումը

Հաշվետվության չներկայացման խնդիրները

Մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի անդամների հետ քննարկվեց պատասխանների չստացման հարցերը: Ներկայացվեց իմպուտացիաների հակիրճ նկարագիրը, և քննարկվեց ՀՀ ԱՎԾ-ի փորձը:

Միավորի պատասխանի չստացման դեպքում, առաջարկվում է, կիրառել կալիբրացայի գնահատման մեթոդները: Հարցի պատասխանի չստացման դեպքում, ներկայացվեց

„մոտակա հարևանի” մեթոդը և առաջարկվեց դրա փորձարկումը ՀՀ ԱՎԾ-ում դրա կիրառելիությունը ստուգելու համար:

Քննարկվեց ընտրանքի օգտագործումը ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածության նվազեցման համատեքստում օր՝ վարչական տվյալների օգտագործումը՝ որպես կալիբրացայի գնահատման մեթոդ:

Մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի անդամների հետ քննարկվեց վարչական տվյալների հնարավոր օգտագործումը (օր՝ ռեգիստրի տվյալները) ընտրանքային հետազոտության արդյունքների գնահատման մեթոդների համատեքստում: Մասնավորապես հակիրճ ներկայացվեցին կալիբրացայի գնահատման մեթոդները (մշակված Carl-Eric Särndal կողմից):

Այսպիսի կալիբրացայի մեթոդները ապագայում հնարավորություն կտան կատարելու ավելի արդյունավետ ընտրանք: Սա կարող է նպաստել հետազոտության արդյունքների որակի բարձրացմանը (այն դեպքում, եթե ընտրանքի չափսը փոփոխության չի ենթարկվել), կամ կարող է օժանդակել ընտրանքի չափսի նվազեցմանը, այդպիսով նվազեցնելով ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածությունը:

Առաջարկվում է, որպես երկարաժամկետ նպատակ վերլուծել նմանատիպ աշխատանքների իրականացման հնարավորությունը ՀՀ ԱՎԾ-ում:

ՀՀ ԱՎԾ-ում ընտրանքի հարցերի փորձագիտական խումբ

Այս օրերին ցանկացած վիճակագրական ծառայության համար կարևոր է լավ գիտելիքներ ունենալ ընտրանքի մեթոդաբանության և, ընդհանուր առմամբ, մաթեմատիկական վիճակագրական մեթոդաբանության մասին: Սա պայմանավորված է նրանով, որ վիճակագրական գրասենյակի ֆինանսական և անհատական ռեսուրսները սահմանափակ են, և վիճակագրական արտադրությունը պետք է լինի արդյունավետ և իրականացվի ժամանկին: Ի լրումն, կազմակերպությունների և տնային տնտեսությունների ծանրաբեռնվածությունը հիմնական խնդիր է, որի հետ առնչվում է վիճակագրական գործակալությունը:

Ընտրանքի տեխնիկան՝ ճիշտ կիրառման դեպքում լուծում է այս մարտահրավերը: Այն նպաստում է ծախսերի խնայողությանը, ժամանակին վիճակագրության արտադրությանը և ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածության նվազեցմանը:

Ներկայումս հետազոտության պլանավորումը՝ մասնավորապես մաթեմատիկական տեսանկյունից կարևոր առաջադրանք է յուրաքանչյուր վիճակագրական գործակալության համար: Այսպիսով, կարևոր է ունենալ մասնագիտացված աշխատակիցներ այս աշխատանքները բարձր մակարդակի վրա կատարելու համար, ինչը արվեստ է այն միջազգային վիճակագրական գործակալությունների կողմից օգտագործվող մեթոդների հետ համեմատ:

Ավելի մեծ վիճակագրական գործակալությունների դեպքում, նույնիսկ հնարավոր է ունենալ նման մասնագետներ յուրաքանչյուր ճյուղային բաժնում: Ի լրումն, հաշվի առնելով, որ վիճակագրական մեթոդաբանությունը զարգանում է բավականին արագ, հնարավոր է չէ ճյուղային խղիրների վերաբերյալ նոր մեթոդների մասին տեղեկանալ գրականությունից:

Այդպիսով, առաջարկվում է ունենալ խումբ (նվազագույնը 2-5 հոգի) որի մեջ ներառված կլինեն մաթեմատիկական վիճակագրության մասնագետներ, որը անկախ կլինի ճյուղային բաժիններից և խորհրդատվություն տրամադրի այդ բաժիններին հետազոտությունների ընտրանքի պլանավորման զարգացման համար, կիրականացնի համապատասխան վերահսկողական աշխատանք և սեզոնային ճշգրտումներ:

Այսպիսի խումբը ծառայում է որպես „գիտելիքների կենտրոն“ մաթեմատիկական վիճակագրական նպատակների համար ՀՀ ԱՎԾ-ի ճյուղային բաժինների համար:

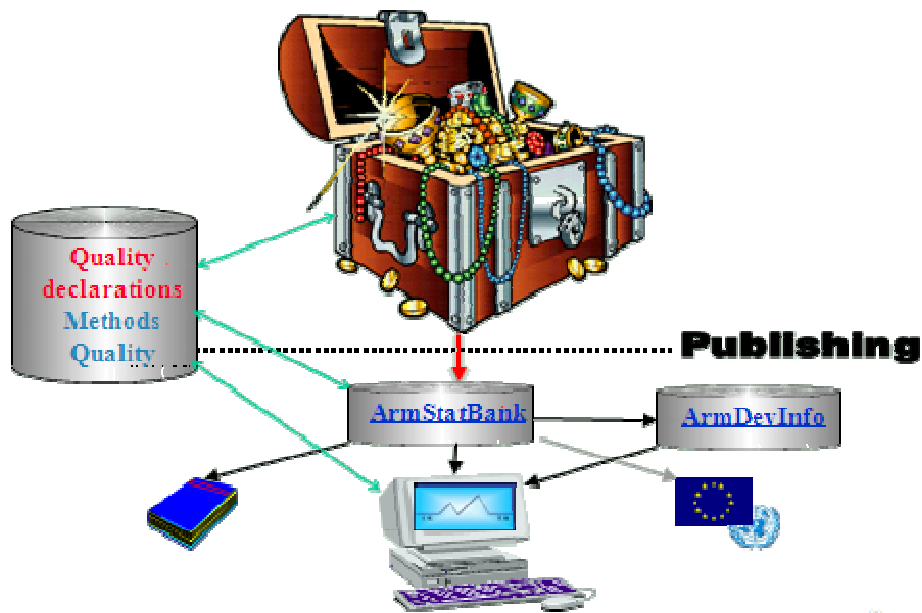
Որակի և կիրառվող մեթոդների համապատասխանության համատեքստում կարևոր է ունենալ այսպիսի անկախ խումբ: Սա միակ միջոցն է երաշխավորելու, որ ՀՀ ԱՎԾ կիրառվող մեթոդները ապագայում կլինեն ստանդարտ:

Այս խմբի չափը պետք է լինի բավականին մեծ երաշխավորելու, որ ձեռք բերվող գիտելիքները մնան խմբի ներսում, մասնավորապես հարկավոր է ապահովել գիտելի փոխանցումը տարեց աշխատակիցներից երիտասարդ աշխատակիցներին:

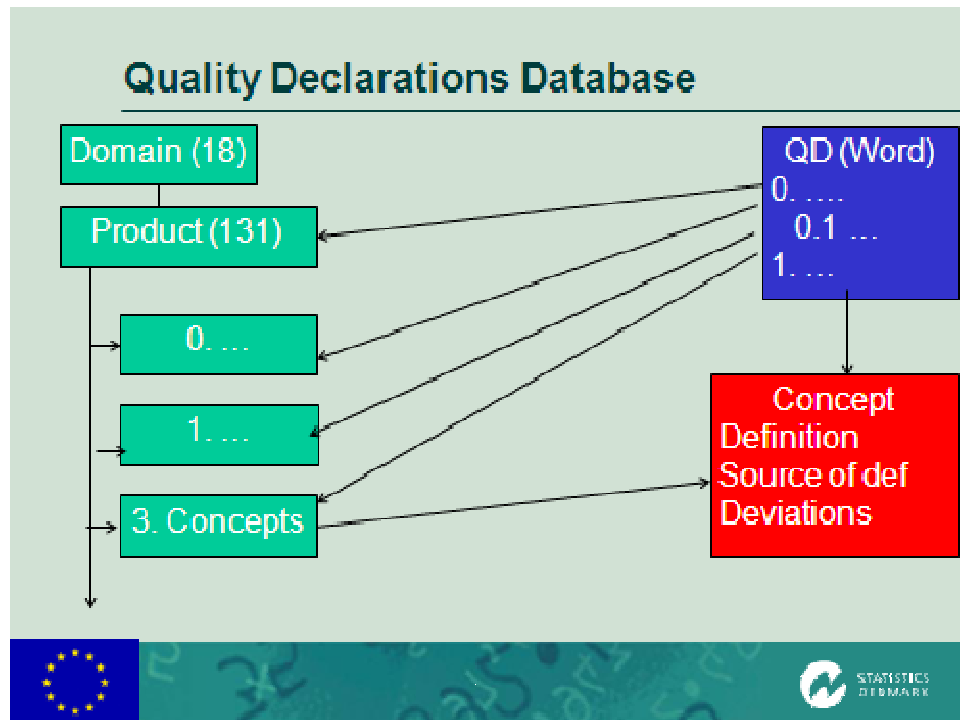
3.2.2 Առաջարկություններ տվյալների բազայի և որակի հոչակագրերի արդիականացման համար

- Որակի բնութագրերի արդիականացում որպես վիճակագրական աշխատակիցների աշխատանքային գործընթացի մասնիկ
- Մտապահել տվյալների հրապարակումը առաջին հերթին տվյալների բազայում և այնուհետև հրապարակումներում, այդպիսով ArmStatBank կլինի առաջին հրապարակման աղբյուրը, սա հնարավոր կլինի իրագործել, երբ ArmStatBank –ը կներառի բոլոր վիճակագրական ոլորտները:
- Ներկայացնել քարտեզներ PC-Axis –ում (2013 թ. սեպտեմբեր)
- Նվազեցնել կրկնակի աշխատանքային գործընթացները: Տվյալները չպետք է առանձին մուտքագրվեն ArmStatBank, ArmDevInfo և կայք էջի այլ հրապարակումներ: Փոխարենը, տվյալները պետք է մեկ անգամ մուտքագրվեն տվյալների բանկ, որից հետո հնարավոր կլինի դրանք տարածել այլ աղբյուրների:

Avoiding triple work



- Հետագա աշխատանքներ վարչական մարմինների հետ վիճակագրական արտադրության մեջ վարչական ռեգիստրների բարելավման և ավելի լայն օգտագործվման համար
 - Վիճակագրության համար աղբյուր հանդիսացող գործող պոտենցիալ վարչական ռեգիստրների վելծություն
- Կազմակերպչական հարցեր
 - Հնարավորության դեպքում պետք է ներդրվի աշխատակիցների ներքին ռոտացիայի համակարգը (բարելավում է աշխատակիցների որակի ապահովման գիտելիքները և ստանդարտացումը)
 - Անհրաժեշտ է վերահսկել որոշակի հիմնական գիտելիքների փոխանցումը (մասնավորապես մեթոդաբանական գիտելիքները)
 - Մարզային գործակալությունների դերը մինչդեռ կարևոր է՝ ավելի երկարաժամկետ հեռանկարում անհրաժեշտ է հաշվի առնել մարզային գործակալությունների կրճատման հնարավորությունը
- Մեթատվյալների համակարգեր
 - Տարբեր մեթատվյալների համակարգերի ինտեգրման անհրաժեշտություն (ներկայացված է պատկերում), որը ներառում է գաղափարների տվյալների բազան



- Հաջորդական մեթատվյալների և որակի հաշվետվական համակարգերի ներառյալ որոշ որակի ցուցանիշներ հետագա զարգացումը (օր՝ հնարավորության դեպքում ընտրանքի սխալներ)
 - Որակի ցուցանիշների վերապատրաստում
- Որակի ապահովման կառուցվածքի մշակում նոր գործունեությունների ներդրման օժանդակության համար օր՝ տվյալների հավաքագրում և ողջ վիճակագրական արտադրության գործընթացը; Եվրոստատի QAF-ը առաջարկվող աղբյուր է ներշնչանքի համար
 - Անհրաժեշտ է սահմանել երկարաժամկետ ընթացակարգ ապագա ազգային վիճակագրական համակարգի համար
 - Պաշտոնական վիճակագրության համակարգում (պահանջվում են ռեսուրսներ)
 - Ավելի բարձր մակարդակի համագործակցություն սպառողների և շահառուների հետ՝ կարևորություն տալով նաև հետազոտության կարևորությանը:

Հավելված 1. Տեխնիկական աաջադրանք (Ա.6); 2012 թ. դեկտեմբերի 10–14 –ը

Գործունեություն Ա6 Ներդրման վերանայում

0. Բաղադրիչի պարտադիր արդյունքը

Մեթատվյալներ և որակի ցուցանիշներ ՀՀ ԱՎԾ –ի կողմից հավաքագրվող տվյալների մեծ մասի համար՝ համակարգված և հրապարակված ՀՀ ԱՎԾ-ի կայք էջում:

1. Գործունեության նպատակը

Գործունեության նպատակն է գնահատել գործընթացները, գործունեությունները և նախագծի արդյունքները: Ավելին, կներկայացվեն ՀՀ ԱՎԾ-ում որակին առնչվող հետագա զարգացումների համար առաջարկություններ:

2. Գործունեության ակնկալվող արդյունքները

Գործունեության ակնկալվող արդյունքներն են՝

- Նախագծի պլանավորման և աշխատանքի գործընթացի գնահատում;
- Ձեռք բերված արդյունքների գնահատում և տարբեր նախաձեռնությունների ընթացիկ գործընթացը
 - PC Axis / PX Web և էլեկտրոնային տարածում
 - Որակի հոչակագրեր – ՀՀ ԱՎԾ –ի որակի աշխատանքային խմբի մասնակցությամբ
 - Տարածման համար թեմատիկ կառուցվածքի ներդրում
 - Որակի մեթատվյալների տվյալների բազա և գաղափարների տվյալների բազա
 - Ընտրանքի հարցեր – ՀՀ ԱՎԾ-ի մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի մասնակցությամբ
 - Վիճակագրական նպատակների համար վարչական աղբյուրների օգտագործման ավելացում
 - Կազմակերպչական հարցեր
- Համաձայնեցված պլան արդյունքների կայունացման զարգացման/անվտանգության ապահովման համար

3. Ծրագրի մասնակիցները

Պրն. Ստեփան Մնացականյան, ՀՀ ԱՎԾ Նախագահ (*ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավար*)
Տկն. Լիլիթ Պետրոսյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
Տկն. Անահիտ Սաֆյան, Միջազգային վիճակագրական համագործակցության բաժնի պետ

Պրն. Լարս Տիգենսեն, Դանիայի վիճակագրության վաճառքի և մարկետինգի տնօրեն (*ԱՊ Բաղադրիչի ղեկավար*)
Տկն. Հիկա Վիհավայնեն, Ֆինլանդիայի վիճակագրության փոխտնօրեն

Պրն. Կայի Լորենց , Գերմանիայի վիճակագրական բյուրոյի մեթոդաբանության բաժնի պետ

ՀՀ ԱՎԾ-ի այլ աշխատակիցներ, որոնք մասնակցում են գործունեությանը

Պրն. Վանուշ Դավթյան, ՏՏ Պատասխանատու, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ

Տկն. Նարինե Մուշեղյան, Տեղեկատվության տարածման բաժնի պետ

Պրն. Լաերթ Հարությունյան, ՀՀ ԱՎԾ-ի Մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի ղեկավար

Պրն. Վլադիմիր Օբոյանցև, ՏՏ վարչության պետ

Հավելված 2. Առաքելության ծրագիրը
Ժամը Վայրը Միջոցառումը
Նպատակը/Մանրամասնությունները

Երկուշաբթի, դեկտեմբերի 10, առավոտյան	Կոնգրես Հյուրանոց	Հանդիպում ԹՄԽ-ի հետ	Շաբաթվա ծրագրի քննարկում
Կեսօր	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՀՀ ԱՎԾ-ի բաղադրիչի դեկավարի հետ	Ընթացիկ աշխատանքների կարգավիճակը և 2012 թ. օգոստոս ամսին իրականացված Ա4.2 և Ա4.3 գործունեություններից հետո առաջընթացը - ՀՀ ԱՎԾ-ի որակի աշխատանքային խումբ - ՀՀ ԱՎԾ մեթոդաբանության աշխատանքային խումբ ARMSTATBANK.AM
Երեքշաբթի, դեկտեմբերի 11, առավոտյան	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում տեղեկատվու- թյան տարածման և SS բաժինների հետ	Տարածման համար թեմատիկ կառուցվածք- տվյալների կազմակերպում
	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում մեթոդաբանու- թյան աշխատան- քային խմբի հետ	Գործնական աշխատանք՝ ՀՀ ԱՎԾ-ի կողմից ընտրանքի սխալի գնահատման համար իրականացված աշխատանք (<i>հանդիպումը կշարունակվի կեսօրին և չորեքշաբթի առավոտյան</i>)
Կեսօր	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՀՀ ԱՎԾ-ի բաղադրիչի դեկավարի հետ	Վիճակագրական նպատակների համար վարչական աղբյուրների օգտագործման ավելացում – ՀՀ ԱՎԾ-ի հետագա անելիքները և ինչպես շարժառիթ ստեղծել արտաքին շահառուների համար:
Չորեքշաբթի, դեկտեմբերի 12, առավոտյան	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում որակի աշխատան- քային խմբի հետ	Թվինինգ նախագծի ընթացքում քննարկված այլ հարցեր՝ ինչպես շարունակել աշխատանքը՝ - Որակի մեթատվյալների բազա - Գաղափարների տեղեկատվական բազա
Կեսօր	ՀՀ ԱՎԾ	Մեմինար արտաքին շահառուների մասնակցու- թյամբ	Համատեղ հանդիպում ՀՆԱ-ի ամբողջականության ապահովման բաղադրիչի հետ (ազգային հաշիվներ)՝ Ազգային հաշիվների վերանայումներ – սկզբունքներ և գործնական իրականացում

			• Համակարգում սկզբնական վիճակագրության վերանայումների հետ • ԵՄ փորձառության օրենսգիրք՝ վիճակագրական ծառայության հրապարակումների օրացույց
Հինգշաբթի, դեկ. 13, առավոտյան	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում որակի աշխատանքային խմբի հետ	Որակի հոչակագրեր • Արդիականացման համար անհրաժեշտ գործընթացները • Հետագա զարգացումները՝ Օր ԵՄ չափանիշներ
	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի հետ	Աշխատանքային պլանի մշակում ՀՀ ԱՎԾ-ում բոլոր վիճակագրական արտադրանքների համար ընտրանքի սխալի գնահատման համար
Կեսօր	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՀՀ ԱՎԾ-ի բաղադրիչի ղեկավարի հետ	ՀՀ ԱՎԾ կազմակերպչական կառուցվածք՝ – ապագա հնարավոր սցենարներ մեթոդաբանության, տեղեկատվության տարածման և SS բաժինների համար (<i>համատեղ հանդիպում</i>)
Որբաթ դեկ. 14, աավոտյան	ՀՀ ԱՎԾ	Հատուկ հանդիպումներ	Զեկույցի նախագծի կազմում
Կեսօր	ՀՀ ԱՎԾ	Ամփոփում ՇԵ նախագծի ղեկավարի հետ	Եզրակացություններ, որոշումներ, առաջարկություններ: Նախագծի ընթացքում ձեռք բերված արդյունքների և աշխատանքային գործընթացների գնահատում

Հավելված 3. Հանդիպումներ անձանց հետ

Պրն. Ստեփան Մնացականյան, ՀՀ ԱՎԾ Նախագահ (*ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավար*)
 Տկն. Լիլիթ Պետրոսյան, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ
 Տկն. Անահիտ Սաֆյան, Միջազգային վիճակագրական համագործակցության բաժնի պետ

Պրն. Վանուշ Դավթյան, SS Պատասխանատու, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ

Տկն. Նարինե Մուշեղյան, Տեղեկատվության տարածման բաժնի պետ

Պրն. Լաերթ Հարությունյան, ՀՀ ԱՎԾ-ի Մեթոդաբանության աշխատանքային խմբի
ղեկավար
Պրն. Վլադիմիր Օբոյանցև, ՏՏ վարչության պետ
Տկն. Անահիտ Մանանդյան, ներքին աուդիտոր

**2012 թ. դեկտեմբերի 12 սեմինար շահառուների մասնակցությամբ վերանայման
քաղաքականության վերաբերյալ
Ներկայացուցիչներ՝**

ՀՀ Կենտրոնական բանկ
Ֆինանսների նախարարություն
Էկոնոմիկայի նախարարություն
Տնտեսական հետազոտական ինստիտուտ

Ֆինլանդիայի վիճակագրության հիմնարար սկզբունքները

- Կանխարգելիչ միջոցառումներ սխալներից խուսափելու համար
- Փոխադրությունը շեղումների իրավիճակներում
 - Թափանցիկություն
 - Արագ արձանագսքում
 - Փաստաթղթավորում
- Կանխատեսելի վերանայումներ
- Տվյալների ճշգրտության բարելավում
- Հնդկական հաղորդակցություն
 - Խուսափել անօգուտ վերանայումներից

Վիճակագրության նախատեսված վերանայումների հրապարակումը

- Մոտավորապես 30 վիճակագրություններ, որտեղ հրապարակվում է վերանայումների աղյուսակը
- Աղյուսակը ներառում է ամենավերջին վերանայումները և պատմական վերանայումների որոշակի քանակ
- Խոշոր ժամանակային շարքեր և ցուցանիշներ
 - Արդիականացում յուրաքանչյուր հրապարակման ժամանակահատվածում
- Իրականացվում է 2012 թվականին և պատրաստ կլինի 2013 թվականի սկզբին

Վերանայումների նկարագիրը որակի մեթատվյալների նկարագրություններում

- Վերանայման պատճառները
- Վերանայման ժամանակահատվածի տևողությունը
- Կանխատեսելի վերանայման չափը
- Տարեկան վերանայումների ժամանակացույցը
- Որ տվյալներն են վերանայվում միտմանից ավելի շատ
- Որ տվյալներն են նախնական

Statistics Finland

Home Statistics Metadata Data collections Products and services News Statistics Finland

Home » Statistics » Trade » Turnover of trade

Statistics

Trade

Turnover of trade

Changes in these statistics

Future releases

Releases

Press releases

Tables

Revisions in these statistics

Press releases

Available products and services

Description

Quality descriptions

Methodological descriptions

Concepts and definitions

Classifications

Further information

Turnover of trade

Producers: Statistics Finland

Date: Latest release: Retail trade sales grew by 3.4 per cent year-on-year in September 14 Nov 2012

According to Statistics Finland, retail trade sales grew by 3.4 per cent in September from September 2011. The volume of sales, from which the impact of prices has been eliminated, went down by 0.6 per cent in retail trade over the same period. In daily consumer goods trade, sales grew by 3.0 per cent and in department store trade by 3.9 per cent year-on-year. In contrast, wholesale trade sales went down by 1.6 per cent and motor vehicle trade sales by 21.7 per cent from twelve months back. In total trade, sales contracted by 2.7 per cent in September.

Next release: 26 Nov 2012

Description: The index of turnover of trade describes development in the turnover of enterprises engaged in trade. Turnover for the largest enterprises in their respective industries is described with the data collected with the sales inquiry while the data on sales obtained from periodic tax returns are exploited to describe the turnover of other enterprises. Turnover is exclusive of value-added tax.

Read full description >>>

Revisions in these statistics

The data of the statistics have become revised according to the table below. For more information about data revisions, see Section 3 of the quality description (only in Finnish).

Revision of annual changes in turnover in main industries ¹⁾

Industry	Reference month	Year on year change, %		Revision, percentage point
		Latest release 12.9.2012	1st release	
Total trade (G)	04/2012	1.7	1.1	-0.6
	05/2012	2.7	3.2	0.5
	06/2012	2.1	2.4	0.3
	07/2012	2.1	2.1	0
	08/2012	0.3	-0.1	-0.4
Motor vehicle trade (45)	04/2012	-13.5	-13.2	0.3
	05/2012	2.4	4.8	2.4
	06/2012	1.8	2.9	1.1
	07/2012	-15.2	-11	4.2
	08/2012	-24.2	-21.9	2.3
Wholesale trade (46)	04/2012	6.1	4.9	-1.2
	05/2012	2.5	2.8	0.3
	06/2012	0.5	0.9	0.4
	07/2012	5.1	4.2	-0.9
	08/2012	3	2.2	-0.8
Retail trade (47)				

¹⁾ The 1st release refers to the time when data for the reference period were released for the first time. The revision describes the difference of annual change percentages between the first and latest release.

Եզրակացություններ

- Մեր քաղաքականության հրապարակումը
- Հնդկական վերանայման սկզբունքները որպես պաշտոնական վիճակագրության որակի չափանիշի մաս
- Միայնակից խուսափում – մեր ընթացակարգերի բարելավում